

Spis treści

Notki biograficzne	XXXI
Wykaz skrótów	XXXV

Część I. Część ogólna

Rozdział I. System prawa dotacyjnego (Wojciech Lachiewicz)	3
1. Cechy dotacji jako wydatku publicznego	3
2. Struktura prawa dotacyjnego	5
3. Tytuły dotacyjne	6
4. Definicje dotacji i ich znaczenie praktyczne	7
4.1. Zagadnienia wstępne	7
4.2. Ogólna definicja dotacji	8
4.2.1. Podstawa prawna udzielania dotacji	8
4.2.2. Przeznaczenie jako kluczowa cecha dotacji	9
4.3. Dotacje celowe	9
4.4. Dotacje przedmiotowe	10
4.5. Dotacje podmiotowe	10
4.6. Normatywne znaczenie definicji dotacji	11
5. Przepisy wspólne dotacjom	12
5.1. Zagadnienia wstępne	12
5.2. Wykonawcy budżetu JST w zakresie wydatków dotacyjnych	12
5.3. Rozliczanie dotacji jako czynność przeznaczona dla beneficjenta i donatora	13
5.4. Zwrot dotacji do budżetu (windykacja obowiązku)	14
5.5. Udzielanie ulg w zakresie zobowiązań z tytułu zwrotu dotacji	15
6. Podsumowanie	16
Rozdział II. Dotacje jako wydatki budżetu JST (Piotr Walczak)	17
1. Zagadnienia ogólne	17
2. Dotacja a sposób realizacji zadań publicznych	18
3. Ujęcie wydatków dotacyjnych w uchwale budżetowej	19

4. Uwarunkowania w zakresie planowania wydatków budżetowych z tytułu dotacji	21
5. Zmiany w planie wydatków budżetu w zakresie dotacji	24
6. Rodzaje dotacji planowanych w budżecie	25
6.1. Dotacje podmiotowe	25
6.2. Dotacje przedmiotowe	26
6.3. Dotacje celowe	27
7. Wzory	28
Rozdział III. Wykonywanie uchwały budżetowej – dotacje w planie finansowym urzędu, dotacje a wydatki niewygasające (<i>Katarzyna Ziółkowska</i>)	33
1. Dotacje jako szczególny rodzaj wydatku JST	33
2. Dotacje udzielane z budżetu JST a plan finansowy urzędu JST przekazującej dotacje	34
2.1. Uwagi ogólne	34
2.2. Sporządzanie planu finansowego	34
3. Dokonywanie wydatków z tytułu dotacji	43
3.1. Prawna podstawa określenia zadania, na które może zostać udzielona dotacja	43
3.2. Kontrasygnata skarbnika	45
4. Dotacje a wydatki niewygasające	46
5. Orzecznictwo	48
5.1. Rodzaje wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego	48
Rozdział IV. Postępowanie w przedmiocie zwrotu dotacji udzielonej z budżetu jednostki samorządu terytorialnego (<i>Remigiusz Mazur</i>)	51
1. Zagadnienia wstępne	51
2. Strona postępowania w sprawie zwrotu dotacji	53
3. Przesłanki zwrotu dotacji	53
4. Wszczęcie postępowania w sprawie dotyczącej określenia kwoty dotacji podlegającej zwrotowi do budżetu JST	57
5. Czynny udział strony w postępowaniu	58
6. Postępowanie dowodowe	59
7. Decyzja określająca wysokość dotacji podlegającej zwrotowi do budżetu JST	60
8. Uzasadnienie decyzji	62
9. Doręczenie decyzji	63
10. Postępowanie odwoławcze	64
11. Postępowanie sądownoadministracyjne	65
12. Wzory dokumentów	65
Rozdział V. Wygaśnięcie należności zwrotowej z dotacji (<i>Lukasz Sadkowski</i>)	71
1. Uwagi wprowadzające	71
2. Sposoby wygaszania zobowiązań zwrotowych z dotacji	71
3. Zapłata należności zwrotowej	73

4. Potrącenia jako sposób wygaszania zobowiązań zwrotowych	78
5. Zaliczenia nadpłaty na poczet zobowiązań zwrotowych	80
6. Przeniesienie własności rzeczy lub praw majątkowych a wygaśnięcie zobowiązania dotacyjnego	80
7. Przejęcie własności nieruchomości lub prawa majątkowego w postępowaniu egzekucyjnym	82
8. Umorzenia zaległości	83
9. Przedawnienie – nieefektywny sposób wygaśnięcia zobowiązań	84
10. Nabycie spadku w całości przez Skarb Państwa albo JST jako metoda wygaśnięcia zobowiązania zwrotowego	86
Rozdział VI. Egzekucja przez JST należności z tytułu dotacji (Hanna Kmieciak)	87
1. Przymusowe dochodzenie zwrotu dotacji	87
2. Organ egzekucyjny	87
3. Rygor natychmiastowej wykonalności decyzji	88
3.1. Wstrzymanie wykonalności decyzji wskutek wniesionego odwołania	88
3.2. Pojęcie „niezbędność” niezwłocznego działania	89
4. Upomnienie	90
4.1. Wzór upomnienia	90
4.2. Termin rozpoczęcia procedury egzekucyjnej	92
4.3. Koszty upomnienia	92
4.4. Doręczenie upomnienia przez Poczte Polską	92
4.5. Inne sposoby wręczenia upomnienia	92
4.6. Osoba, której doręcza się upomnienie	93
4.7. Adres doręczenia	93
4.8. Upomnienia awizowane	95
4.9. Błędy w procedurze doręczenia zastępczego	96
5. Tytuł wykonawczy	98
5.1. Elementy obligatoryjne tytułu wykonawczego	98
5.2. Wszczęcie postępowania egzekucyjnego	105
6. Obrona dłużnika przed egzekucją	106
6.1. Uwagi ogólne	106
6.2. Zażalenia wniesione przez zobowiązanego w sprawie stanowiska wierzyciela	109
6.3. Zawieszenie postępowania egzekucyjnego	110
6.4. Postanowienie organu egzekucyjnego w sprawie zgłoszonych zarzutów	110
6.5. Brak potrzeby uzyskania stanowiska wierzyciela – organ egzekucyjny będący zarazem wierzycielem	110
7. Prawa i obowiązki wierzyciela w postępowaniu egzekucyjnym w administracji ..	111
7.1. Prawa wierzyciela	111
7.2. Przerwanie biegu przedawnienia	112
7.3. Przerwanie biegu terminu przedawnienia	112

7.4. Hipoteka przymusowa	113
7.5. Obowiązki wierzyciela	113
7.6. Zdarzenie powodujące zawieszenie lub umorzenie postępowania egzekucyjnego	114
7.7. Zdarzenie powodujące ustanie przyczyny zawieszenia postępowania egzekucyjnego	118
8. Środki egzekucyjne	119
8.1. Uwagi ogólne	119
8.2. Egzekucja administracyjna z nieruchomości	121
8.3. Zakres podmiotowy postępowania egzekucyjnego z nieruchomości	121
8.4. Zajęcie nieruchomości	122
8.5. Ustanowienie kuratora do zastępowania osoby nieobecnej	122
8.6. Prawo pierwokupu JST	123
8.7. Prowadzenie egzekucji z wydzielonej części nieruchomości	123
8.8. Opis i oszacowanie wartości zajętej nieruchomości	124
8.9. Protokół i opis oszacowania wartości nieruchomości	124
8.10. Zarzuty do opisu i oszacowania wartości nieruchomości	124
8.11. Licytacja	125
8.12. Wadium	126
8.13. Sposób organizacji licytacji	127
8.14. Umorzenie postępowania egzekucyjnego po trzeciej licytacji	128
8.15. Podział kwoty uzyskanej z egzekucji	131
9. Zawieszenie i umorzenie postępowania egzekucyjnego	133
10. Postępowanie w sytuacji, gdy dłużnik przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej	134
10.1. Uwagi ogólne	134
10.2. Warunki egzekucji w państwie obcym	136
10.3. Obowiązki wierzyciela i organu egzekucyjnego po wszczęciu egzekucji w państwie obcym	136
10.4. Zmiana i wycofanie wniosku o odzyskanie należności pieniężnych	137
11. Zbieg egzekucji	138

Rozdział VII. Podstawy udzielania ulg w spłacie należności JST z tytułu dotacji

(Beata Jakacka-Sitek)	143
1. Zwrot dotacji	143
2. Dotacja jako niepodatkowa należność budżetowa o charakterze publicznoprawnym	145
2.1. Dwuinstancyjność postępowania w sprawie dotacji	145
2.2. Odpowiedzialność solidarna za zobowiązania związane z dotacjami	145
2.3. Postępowanie administracyjne w zakresie dotacji	145
2.4. Określający charakter decyzji administracyjnej w sprawie zwrotu dotacji ...	146

2.5. Złożenie wniosku o udzielenie ulgi po wydaniu decyzji w sprawie zwrotu dotacji	148
3. Ulgi w spłacie należności z tytułu dotacji podlegającej zwrotowi	149
3.1. Zmiany prawa	149
3.2. Rodzaje ulg i zasady ich udzielania	150
4. Postępowanie w sprawie ulg w spłacie należności z tytułu dotacji podlegającej zwrotowi	152
4.1. Uwagi ogólne	152
4.2. Wzór wniosku o udzielenie ulgi	153
4.3. Naczelne zasady postępowania administracyjnego	154
5. Okoliczności (przesłanki) brane pod uwagę przy udzielaniu ulgi	155
6. Przesłanki udzielania ulg w niepodatkowych należnościach budżetowych określone w art. 56 i 57 ustawy o finansach publicznych i ich znaczenie w postępowaniu	156
7. Wzór decyzji administracyjnej w sprawie udzielenia ulgi w spłacie należności z tytułu dotacji podlegającej zwrotowi do budżetu	157
8. Orzecznictwo	161
8.1. Decyzja administracyjna jako forma udzielenia ulgi	161
8.2. Ważny interes dłużnika i interes publiczny jako pomocnicze przesłanki udzielenia ulgi	162
8.3. Uznaniowy charakter decyzji w sprawie udzielenia ulgi w niepodatkowych należnościach budżetowych	163
Rozdział VIII. Ewidencja dotacji udzielanych ze środków publicznych	
<i>(Mieczysława Cellary)</i>	167
1. Zasady ogólne ewidencji dotacji udzielanych ze środków publicznych przez jednostki otrzymujące dotacje	167
1.1. Uwagi ogólne	167
1.2. Prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji	170
2. Zasady ogólne ewidencji dotacji udzielanych ze środków publicznych przez jednostki przekazujące dotacje	171
2.1. Ewidencja na kontach syntetycznych	171
2.2. Ewidencja szczegółowa	171
2.3. Analityka w zakładowym planie kont	172
2.4. Odsetki należne naliczone za nieterminowe przekazanie dotacji	172
3. Schematy księgowe z wyjaśnieniami	173
3.1. Ewidencja dotacji otrzymywanych przez JST	173
3.2. Ewidencja dotacji udzielanych przez JST	178
3.3. Ewidencja dotacji udzielanych z funduszy celowych	180
3.4. Ewidencja dotacji otrzymywanych przez samorządowe zakłady budżetowe	181
Rozdział IX. Sprawozdawczość w zakresie dotacji <i>(Aleksandra Bieniaszewska, Barbara Wołczak)</i>	185

1. Sporządzanie sprawozdań	185
1.1. Ogólne zasady sporządzania sprawozdań	185
1.2. Liczba egzemplarzy sporządzanych sprawozdań w wersji papierowej	186
1.3. Formy przekazywania sprawozdań	186
1.4. Korekty sprawozdań	187
1.5. Terminy sporządzania sprawozdań	188
2. Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej/ jednostki samorządu terytorialnego (sprawozdanie Rb-28S)	188
3. Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej/jednostki samorządu terytorialnego (sprawozdanie Rb-27S)	192
4. Sprawozdania Rb-N i Rb-Z	193
4.1. Sporządzanie sprawozdań Rb-N i Rb-Z – uwagi ogólne	193
4.2. Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (sprawozdanie Rb-N)	194
4.3. Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (sprawozdanie Rb-Z)	195
5. Dyscyplina finansów publicznych	196
5.1. Czyn stanowiący naruszenie dyscypliny finansów publicznych	196
5.2. Podpis pod sprawozdaniem	196
Rozdział X. Skutki podatkowe dotacji, subwencji i innych dopłat w VAT <i>(Krzysztof Rustecki, Michał Sroczyński)</i>	199
1. Opodatkowanie dotacji do ceny towaru lub usługi	199
2. Obowiązek podatkowy i podstawa opodatkowania	200
2.1. Powstanie obowiązku podatkowego	200
2.2. Podstawa opodatkowania	200
2.3. Podstawa opodatkowania w przypadku zaliczek	202
3. Dokumentacja podatkowa dotacji do ceny towarów i usług	202
4. Zasady ustalenia obowiązku opodatkowania dotacji, subwencji lub innej dopłaty	204
5. Opodatkowanie dotacji w orzecznictwie TSUE	208
5.1. Przykładowe sprawy i orzecznictwa TSUE	208
5.2. Wątpliwości na tle orzecznictwa TSUE	209
6. Odliczenie VAT od zakupów sfinansowanych dotacją	209
6.1. Kwota podatku naliczonego	210
6.2. Odpisy amortyzacyjne	210
7. Dotacja a proporcja odliczenia VAT	211
7.1. Pomniejszenie kwoty podatku należnego	211
7.2. Obrót	212
7.3. Prewspółczynnik	213
8. Dotacje otrzymane przez gminne jednostki organizacyjne a VAT	214

9. Skutki dotacji otrzymanych z JST w podatkach dochodowych	216
9.1. Zagadnienia ogólne	216
9.2. Nieuznawanie wydatków jako kosztów uzyskania przychodów	217
10. Orzecznictwo	218
10.1. Podstawa opodatkowania przez zakład gospodarki komunalnej otrzymanych (przed centralizacją) dotacji stanowiących dopłatę do ceny ..	218
10.2. Dotacja do organizacji lokalnego transportu zbiorowego	219
10.3. Odliczenie VAT od zakupów sfinansowanych rekompensatą	220
10.4. Dotacja otrzymana przez niepubliczne przedszkole a podstawa opodatkowania VAT	221
10.5. Dotacje na instytucje kultury a podstawa opodatkowania	222
Rozdział XI. Dotacja jako forma pomocy publicznej (Robert Zenc)	225
1. Wprowadzenie	225
2. Pojęcie pomocy publicznej	226
2.1. Uwagi ogólne	226
2.2. Przedsiębiorca, działalność gospodarcza	227
2.3. Państwowe pochodzenie środków	229
2.4. Korzyść ekonomiczna	230
2.5. Selektywność	231
2.6. Wpływ na konkurencję i wewnątrznijną wymianę handlową	233
3. Dopuszczalność pomocy publicznej	235
3.1. Przeznaczenia pomocy publicznej	235
3.2. Program pomocowy a pomoc indywidualna	236
3.3. Nadzorowanie pomocy publicznej w UE	237
3.4. Notyfikacja pomocy Komisji Europejskiej	239
3.5. Pomoc nielegalna, niezgodna z rynkiem wewnętrznym oraz wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem	240
3.6. Procedury przyjęte w ustawie o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej	243
4. Wybrane przeznaczenia pomocy publicznej istotne z punktu widzenia dotacji udzielanych przez JST	246
4.1. Uwagi ogólne	246
4.2. Pomoc <i>de minimis</i>	246
4.3. Rekompensata z tytułu realizacji usług publicznych	249
5. Sprawozdawczość z udzielonej pomocy	254
5.1. Uwagi ogólne	254
5.2. Sprawozdawczość względem UOKiK	255
5.3. Sprawozdawczość w rolnictwie i rybołówstwie	256
6. Wybrane instrumenty udzielania pomocy publicznej przez JST w formie dotacji	257
6.1. Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	257
6.2. Finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej	262

6.3. Dotacje na obszarach Specjalnych Stref Rewitalizacji	264
6.4. Spółdzielnie socjalne	265
6.5. Spółki wodne	266
6.6. Kluby sportowe	267
6.7. Ustawa o systemie oświaty	269
6.8. Publiczny transport zbiorowy	270
Rozdział XII. Odpowiedzialność prawna za naruszenie przepisów dotacyjnych <i>(Ludmiła Lipiec-Warzecha)</i>	275
1. Zagadnienia ogólne	275
1.1. Definicja dotacji i odpowiedzialności prawnej	275
1.2. Trzy podstawy odpowiedzialności w zakresie dotacji	276
2. Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych	278
2.1. Podstawa prawna odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych	278
2.2. Podmiotowa zdolność do ponoszenia odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów	279
2.3. Kwota minimalna	279
2.4. Przekroczenie kwoty minimalnej	279
3. Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych przez dotującego	280
3.1. Uwagi ogólne	280
3.2. Przekazanie lub udzielenie dotacji z naruszeniem zasad lub trybu	281
3.3. Udzielenie dotacji i przekazanie dotacji	282
3.4. Najczęstsze uchybienia związane z przekazaniem lub udzieleniem dotacji .	283
3.5. Niezatwierdzenie w terminie przedstawionego rozliczenia dotacji	284
3.6. Obowiązek zatwierdzania rozliczenia dotacji	284
3.7. Nieustalenie kwoty dotacji podlegającej zwrotowi do budżetu	285
3.8. Ustalenie kwoty dotacji podlegającej zwrotowi do budżetu	285
3.9. Zawiadomienie o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych	286
3.10. Powierzenie czynności związanych ze składaniem zawiadomienia przez kierownika jednostki na poszczególnych pracowników	286
3.11. Podmiotowy zakres odpowiedzialności dotującego	289
3.12. Jednoosobowa decyzyjność	291
4. Odpowiedzialność beneficjenta dotacji za naruszenie dyscypliny finansów publicznych	292
4.1. Naruszenie dyscypliny finansów publicznych po stronie beneficjenta	292
4.2. Wydatkowanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem	292
4.3. Wydatkowanie dotacji celowej	293
4.4. Nierozliczenie otrzymanej dotacji w terminie	294
4.5. Niedokonanie w terminie zwrotu dotacji w należnej wysokości	295
4.6. Podmiotowy zakres odpowiedzialności beneficjenta dotacji	296

4.7. Odpowiedzialność beneficjenta dotacji za naruszenie dyscypliny finansów publicznych	297
5. Odpowiedzialność za gospodarowanie środkami publicznymi związanymi z realizacją programów lub projektów unijnych	299
6. Kary i inne konsekwencje naruszenia dyscypliny finansów publicznych, związane z nieprawidłowościami w zakresie dotacji	301
6.1. Uwagi ogólne	301
6.2. Wysokość kary pieniężnej	304
6.3. Ryczałtowy wymiar kary pieniężnej	305
7. Odpowiedzialność na podstawie ustawy o finansach publicznych	305
8. Zwrot środków publicznych wraz z odsetkami	306
9. Wykluczenie z prawa otrzymania środków publicznych	307
9.1. Podstawa prawna wykluczenia	307
9.2. Trzyletni okres wykluczenia	307
9.3. Przesłanki pozytywne	308
9.4. Brak występowania przesłanki o charakterze negatywnym	308
10. Dotacje a odpowiedzialność karna skarbową i odpowiedzialność karna	309
10.1. Odpowiedzialność karna skarbową	309
10.2. Wykroczenie skarbowe	310
10.3. Przedmiot ochrony karnej skarbowej	310
10.4. Czynność podlegająca karalności jako przestępstwo skarbowe	310
10.5. Nienależna wypłata lub pobranie dotacji	311
10.6. Działanie w zamiarze bezpośrednim	312
10.7. Odpowiedzialność karna	312
10.8. Krzyżowanie się zakresów odpowiedzialności	313

Część II. Dotacje tematyczne

Rozdział I. Dotacje udzielane na podstawie porozumień zawieranych między JST w sprawie powierzenia zadań (Piotr Walczak)	317
1. Zagadnienia ogólne	317
1.1. Powierzanie zadań publicznych	317
1.2. Zakaz powierzania zadań	318
1.3. Podstawa prawna udzielenia dotacji	319
1.4. Kwalifikacja dotacji	320
1.5. Beneficjenci dotacji	321
1.6. Przeznaczenie dotacji	321
1.7. Kwota dotacji	322
1.8. Rozpatrywanie sporów majątkowych	323
2. Tryb udzielania dotacji	323
2.1. Organ udzielający dotacji	323
2.2. Dokonanie wyboru	324

2.3. Porozumienie	324
2.4. Tryb przekazywania dotacji	325
2.5. Wzory	326
2.5.1. Uchwała rady powiatu w sprawie powierzenia gminie zadania publicznego w zakresie zarządzania drogami powiatowymi	326
2.5.2. Uchwała rady gminy w sprawie przejęcia przez gminę zadania publicznego w zakresie zarządzania drogami powiatowymi	327
2.5.3. Porozumienie zawarte między powiatem a gminą w sprawie powierzenia gminie zadania publicznego w zakresie zarządzania drogami powiatowymi	327
2.6. Zasady rozliczenia dotacji	329
3. Zagadnienia budżetowe	330
4. Zagadnienia pomocy publicznej	332
5. Orzecznictwo	332
5.1. Brak możliwości przyjmowania do realizacji przez powiat zadań gminy	332
5.2. Ograniczenia swobody zawierania porozumień	333
5.3. Porozumienia międzygminne a możliwość zlecania zadań powiatom lub województwom	334
5.4. Porozumienia gminy z powiatem lub województwem. Zasada pomocniczości	336
5.5. Porozumienia między zarządcami dróg. Uwarunkowania prawne zawarcia porozumienia	337
Rozdział II. Udzielanie pomocy finansowej z budżetów JST (Arkadiusz Talik)	339
1. Podstawa prawna udzielenia dotacji	339
1.1. Uwagi ogólne	339
1.2. Zasada legalizmu	340
1.3. Kwalifikacja dotacji	340
2. Beneficjenci dotacji	340
3. Przeznaczenie dotacji	342
3.1. Zróżnicowane określanie przedmiotu udzielanej dotacji	343
3.2. Kwota dotacji	343
4. Tryb udzielania dotacji	344
5. Sytuowanie pomocy finansowej w uchwale budżetowej	344
5.1. Przedmiot udzielania pomocy	345
5.2. Katalog zadań publicznych	345
6. Uchwała w sprawie pomocy finansowej a uchwała budżetowa	346
7. Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej z przeznaczeniem na realizację zadania	348
8. Umowa	349
9. Orzecznictwo	351
9.1. Określenie beneficjenta pomocy finansowej	351
9.2. Prawne podstawy ustalenia adresata dotacji	351

9.3. Prawne granice zakresu udzielanej pomocy finansowej	352
Rozdział III. Dotacje udzielane na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Jarosław Kotowski, Robert Barański)	355
1. Współpraca z organami administracji publicznej	355
1.1. Podstawy prawne współpracy	355
1.2. Strony współpracy	357
1.3. Działalność pożytku publicznego	357
1.4. Przedmiot współpracy	359
1.5. Formy współpracy	360
1.6. Zakres obowiązku prowadzenia współpracy	362
1.7. Zasady współpracy	362
2. Współpraca pozafinansowa	364
2.1. Programy współpracy JST z organizacjami pozarządowymi	364
2.1.1. Sposób i termin ustanawiania	364
2.1.2. Treść programu współpracy	365
2.1.3. Czynności poprzedzające przyjęcie programu współpracy, sposób przeprowadzania konsultacji	365
2.1.4. Charakter zapisów programu współpracy	366
2.2. Skutki wadliwości, nieważności lub braku podjęcia programu współpracy .	367
2.3. Konsultowanie aktów normatywnych	375
2.3.1. Przedmiot i tryb przeprowadzania konsultacji	375
2.3.2. Wadliwe konsultacje i ich skutki	376
3. Rady działalności pożytku publicznego	378
3.1. Rada „krajowa”	378
3.2. Rady wojewódzkie, powiatowe i gminne	380
4. Zlecanie realizacji zadań publicznych	384
4.1. Zakres zadań mogących podlegać zleceniu	384
4.2. Tryby zlecania realizacji zadań publicznych	384
4.2.1. Otwarty konkurs ofert	384
4.2.2. Tryb „uproszczony”	386
4.2.3. Pominięcie otwartego konkursu ofert	387
4.3. Procedura otwartego konkursu ofert	389
4.3.1. Ogłoszenie otwartego konkursu ofert	389
4.3.2. Składanie ofert	391
4.3.3. Rozpatrzenie ofert	392
4.3.4. Wybór ofert i ogłoszenie wyników konkursu	393
4.3.5. Zawarcie umowy	394
4.3.6. Unieważnienie konkursu, odstąpienie od podpisania umowy	394
4.3.7. Zlecenie czynności z zakresu otwartego konkursu ofert podmiotom zaliczanym do „trzeciego sektora”	395
4.3.8. Zakres zlecenia	396

4.3.9. Oferta indywidualna	396
4.3.10. Oferta wspólna	398
4.3.11. Oferta terenowej jednostki organizacyjnej	400
4.4. Oferta	403
4.4.1. Część merytoryczna	403
4.4.2. Część finansowa	406
4.4.3. Zasoby i doświadczenie oferenta	407
4.4.4. Oświadczenia i załączniki	407
4.5. Umowa	409
4.5.1. Kwota dotacji, tryb płatności i sposób jej wykorzystania	409
4.5.2. Podzlecanie realizacji zadania	410
4.5.3. Rozwiązanie umowy i odstąpienie od umowy	410
4.5.4. Rozwiązanie umowy ze skutkiem natychmiastowym	411
4.5.5. Zasady rozliczeń	411
4.5.6. Uprawnienia kontrolne i obowiązki sprawozdawcze i informacyjne .	412
4.6. Sprawozdanie z realizacji zadania	423
4.6.1. Zakres, forma i termin składania sprawozdań	423
4.6.2. Część merytoryczna	424
4.6.3. Sprawozdanie z wykonania wydatków	425
4.6.4. Załączniki i oświadczenia	426
5. Inicjatywa lokalna	427
5.1. Wnioskodawcy, rola organizacji <i>non profit</i> w inicjatywie lokalnej	427
5.2. Zakres przedmiotowy inicjatywy lokalnej	428
5.3. Złożenie wniosku	428
5.3.1. Wniosek składany bezpośrednio	429
5.3.2. Wniosek składany za pośrednictwem organizacji pozarządowych lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 PożPubWolontU	431
5.4. Ocena wniosku	433
5.5. Umowa i realizacja zadania	436
5.5.1. Treść umowy	436
5.5.2. Strony umowy i sposób ich reprezentacji	437
5.5.3. Pojęcie mieszkańca	438
5.6. Zobowiązania stron umowy i ich udział w inicjatywie lokalnej	438
5.6.1. Odpowiedzialność stron	439
5.6.2. Okres obowiązywania umowy i tryb jej rozwiązywania	439
6. Bariery współpracy	445
6.1. Nastawienie stron współpracy	445
6.2. Utożsamianie współpracy wyłącznie z jej formami finansowymi, brak kompleksowości współpracy	446
6.3. Nierówność partnerów współpracy i brak środków ochrony prawnej	447
6.4. Formalizm współpracy, zasady rozliczeń	447

Rozdział IV. Dotacje z budżetu JST dla Centrum Integracji Społecznej

<i>(Aniela Michalec)</i>	449
1. Zagadnienia ogólne	449
2. Zakres działalności Centrum Integracji Społecznej	449
3. Instytucje tworzące Centrum Integracji Społecznej	450
4. Wniosek o przyznanie statusu Centrum	450
5. Formy organizacyjne Centrum Integracji Społecznej	451
5.1. Centrum Integracji Społecznej w formie jednostki budżetowej	451
5.2. Centrum Integracji Społecznej w formie zakładu budżetowego	452
5.3. Centrum Integracji Społecznej utworzone przez organizację pozarządową	452
6. Podstawa prawna udzielania dotacji	453
7. Finansowanie tworzenia Centrum	453
7.1. Finansowanie tworzenia Centrum przez JST	453
7.2. Finansowanie tworzenia Centrum przez organizację pozarządową	454
7.3. Dotacja na pierwsze wyposażenie	454
7.4. Dotacja na działalność Centrum Integracji Społecznej przez okres pierwszych trzech miesięcy	455
7.5. Przekazanie dotacji na pierwsze wyposażenie Centrum Integracji Społecznej oraz na działalność przez okres pierwszych trzech miesięcy	456
8. Finansowanie działalności Centrum Integracji Społecznej	457
8.1. Źródła finansowania działalności Centrów Integracji Społecznej	457
8.2. Dotacja na działalność Centrum utworzonego przez organizację pozarządową	458
8.3. Dotacja na działalność Centrum utworzonego przez JST w formie zakładu budżetowego	459
8.4. Przychody własne Centrum Integracji Społecznej	459
9. Zasady planowania dotacji podmiotowych dla Centrum Integracji Społecznej ...	460
9.1. Wartość dotacji	460
9.2. Zaplanowanie dotacji podmiotowej w budżecie JST	460
9.3. Przekazanie dotacji podmiotowej	461
9.4. Przeznaczenie środków finansowych, w tym dotacji	461
10. Rozliczenie dotacji	462
11. Wzór sprawozdania	462
12. Klasyfikacja	463
13. Wzory	464
13.1. Uchwała w sprawie określenia wysokości kwoty stanowiącej podstawę obliczenia dotacji dla Centrum Integracji Społecznej	464
13.2. Porozumienie pomiędzy marszałkiem województwa a stowarzyszeniem w sprawie przekazania dotacji na pierwsze wyposażenie	464
13.3. Sprawozdanie przedstawiane przez Centrum określone rozporządzeniem w sprawie określenia wzoru sprawozdania Centrum Integracji Społecznej .	466
14. Orzecznictwo	473

14.1. Ustalenie kwoty dotacji podlegającej zwrotowi	473
14.2. Nieważność uchwały w sprawie przekazania dotacji Centrum utworzonego przez organizację pozarządową	474
14.3. Nieważność uchwały w sprawie zmian uchwały budżetowej na 2016 r.	475
Rozdział V. Finansowanie Ochotniczej Straży Pożarnej z budżetu JST <i>(Aniela Michalec, Dariusz P. Kała)</i>	477
1. Zagadnienia ogólne	477
1.1. Ochotnicza Straż Pożarna	477
1.2. Pożar	477
1.3. Klęska żywiołowa	478
1.4. Katastrofa naturalna	478
1.5. Awaria techniczna	478
1.6. Inne miejscowe zagrożenie	478
2. Obowiązek finansowania działalności OSP przez gminę	478
3. Formy finansowania OSP przez gminę	479
4. Zatrudnienie komendanta gminnego ochrony przeciwpożarowej	480
5. Ekwiwalent pieniężny dla członków OSP	481
5.1. Uwagi ogólne	481
5.2. Warunek otrzymania ekwiwalentu	481
5.3. Działanie ratownicze	482
5.4. Pojęcie szkolenia pożarniczego	482
5.5. Wysokość ekwiwalentu	482
6. Dotacja na podstawie art. 32 ust. 3b OchrPPOŻU	483
6.1. Uwagi ogólne	483
6.2. Beneficjenci dotacji	484
6.3. Przeznaczenie dotacji	484
6.4. Tryb udzielania dotacji	484
6.5. Elementy umowy o dotację celową	485
6.6. Zasady rozliczenia dotacji	486
7. Wydatki ponoszone bezpośrednio z budżetu gminy	486
8. Klasyfikacja budżetowa	486
9. Inne rodzaje dotacji	487
10. Wzory	487
10.1. Wniosek o udzielenie dotacji	487
10.2. Umowa o udzielenie dotacji	487
10.3. Uchwała w sprawie wysokości ekwiwalentu	490
11. Orzecznictwo	492
11.1. Wymogi na przekazywanie OSP środków pieniężnych w formie dotacji	492
11.2. Przeznaczenie dotacji	492
11.3. Zakres finansowania OSP	495

11.4. Ustalanie zasad i trybu przyznawania dotacji z budżetu gminy dla jednostek pożarowych	496
11.5. Finansowanie z budżetu gminy organizacji przez Ochotniczą Straż Pożarną turnieju sportowego	499
11.6. Określanie regulaminu przyznawania dotacji z budżetu powiatu dla jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej	500
11.7. Finansowanie karosacji samochodu specjalnego Ochotniczej Straży Pożarnej	501
11.8. Pożyczka z gminy dla Ochotniczej Straży Pożarnej	501
11.9. Charakter prawny dotacji dla Ochotniczej Straży Pożarnej	502
Rozdział VI. Dotacje udzielane na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Piotr Walczak)	505
1. Zagadnienia ogólne	505
2. Podstawa prawna udzielenia dotacji	506
3. Kwalifikacja dotacji	507
4. Beneficjenci dotacji	510
4.1. Krąg beneficjentów dotacji	510
4.2. Upoważnienie do modyfikowania zakreślonego w ustawie kręgu beneficjentów	510
4.3. Otwarty katalog podmiotów publicznych	510
5. Przeznaczenie dotacji	511
5.1. Uwagi ogólne	511
5.2. Zakres przeznaczenia dotacji celowej	513
5.3. Brak definicji pojęcia „koszty inwestycji”	513
5.4. Kwota dotacji	515
6. Zasady udzielania dotacji i tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji	515
7. Tryb przekazywania dotacji	518
8. Analiza przypadku udzielania pomocy publicznej w uchwale dotyczącej dotacji na cele z zakresu ochrony środowiska. Opinia członka kolegium RIO przedstawiona w toku postępowania nadzorczego	518
9. Wzór uchwały w sprawie zasad udzielania dotacji celowej i trybu postępowania przy udzielaniu dotacji na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz w sprawie rozliczania dotacji	521
10. Zasady i sposób rozliczenia dotacji	524
10.1. Niewykorzystana do końca roku budżetowego kwota dotacji	524
10.2. Naruszenie terminów	525
11. Zagadnienia budżetowe	526
12. Pomoc publiczna	526
13. Orzecznictwo	528
13.1. Krąg podmiotów uprawnionych do otrzymania dotacji	528
13.2. Sposób wypełnienia delegacji zawartej w art. 403 ust. 5 ustawy – Prawo ochrony środowiska	529
	XIX

13.3. Zasady przekazania dotacji na rzecz beneficjenta – refundacja	530
13.4. Zasady przekazania dotacji na rzecz beneficjenta	531
13.5. Zakres wykorzystania dotacji	532
13.6. Przepisy sankcyjne w uchwale	533
13.7. Zakres regulacji uchwały w zakresie określenia trybu postępowania w sprawie udzielenia dotacji	534
13.8. Określenie w uchwale wysokości udzielanej dotacji	535
Rozdział VII. Dotacje dla spółek wodnych (Jarosław Kotowski)	537
1. Zagadnienia ogólne	537
2. Zasady udzielania dotacji celowej	538
3. Udzielenie dotacji dla spółki wodnej	539
4. Nakładanie na spółki dodatkowych obowiązków	539
5. Wzór uchwały	540
Rozdział VIII. Dotacje celowe udzielane przez JST zakładom opieki zdrowotnej oraz innym podmiotom wykonującym działalność leczniczą (Anna Olejniczak)	543
1. Zagadnienia wstępne	543
1.1. Podstawa prawna udzielenia dotacji	543
1.2. Kwalifikacja dotacji	543
1.3. Beneficjenci dotacji	544
1.4. Przeznaczenie dotacji	546
1.5. Kwota dotacji	547
2. Tryb udzielania dotacji	549
2.1. Organ udzielający dotacji	549
2.2. Wzór uchwały	550
2.3. Dokonanie wyboru	551
3. Tryb przekazywania dotacji	551
4. Umowa	552
4.1. Elementy umowy	552
4.2. Umowa dotacji	553
5. Zasady rozliczenia dotacji	555
6. Dotacja dla podmiotu wykonującego działalność leczniczą a pomoc publiczna ..	558
7. Zagadnienia budżetowe	560
8. Dotacje udzielane na zadania z zakresu zdrowia publicznego	561
8.1. Zadania z zakresu zdrowia publicznego	561
8.2. Zasady realizacji zadań	562
8.3. Konkurs ofert	563
9. Orzecznictwo	564
9.1. Brak możliwości udzielenia dotacji na działalność leczniczą w formie uchwały organu stanowiącego	564
9.2. Kompetencje organu wykonawczego w zakresie udzielenia dotacji na działalność leczniczą	565

Rozdział IX. Dotacje podmiotowe udzielane z budżetu JST na rzecz samorządowych instytucji kultury (Piotr Walczak)	567
1. Zagadnienia wstępne	567
1.1. Formy organizacyjne wykonywania zadań	567
1.2. Organizator samorządowej instytucji kultury	568
2. Podstawa prawna udzielenia dotacji	568
3. Beneficjenci dotacji	569
3.1. Pojęcie beneficjentów dotacji	569
3.2. Samorządowe instytucje kultury	569
3.3. Gospodarka finansowa instytucji kultury	570
4. Kwalifikacja i przeznaczenie dotacji	570
4.1. Przeznaczenie dotacji	570
4.2. Finansowanie z dotacji realizacji projektów finansowanych ze środków budżetu UE	571
5. Kwota dotacji	572
6. Tryb udzielania dotacji	574
6.1. Organ udzielający dotacji	574
6.2. Dokonanie wyboru	575
6.3. Umowa	575
6.4. Tryb przekazywania dotacji	576
6.5. Wzór zarządzenia	577
6.6. Zasady rozliczenia dotacji	579
7. Zagadnienia budżetowe	580
8. Pomoc publiczna	581
9. Dotacje celowe z budżetu organizatora na rzecz samorządowej instytucji kultury	582
10. Dotacje celowe z budżetu JST na rzecz państwowych instytucji kultury	584
11. Orzecznictwo	585
11.1. Sposoby finansowania instytucji kultury przez organizatora kultury	585
11.2. Organ właściwy do ustalenia wysokości rocznej dotacji podmiotowej dla samorządowej instytucji kultury	587
11.3. Wielkość dotacji dla instytucji kultury	588
Rozdział X. Dotacje z budżetu JST na rozwój sportu (Wojciech Lachiewicz)	591
1. Ewolucja rozwiązań w zakresie dofinansowania klubów sportowych przez samorządy terytorialne	591
1.1. Wspieranie finansowe klubów sportowych w latach 1990–1998, dotacje, refakturowanie, wydatki bezpośrednie	591
1.1.1. Formy prawne finansowania sportu	591
1.1.2. Model wydatków bezpośrednich budżetu	592
1.2. Dotacje na zadania zlecane klubom sportowym w latach 1999–2004 oraz problem dotowania kosztów udziału w rozgrywkach ligowych	593

1.3. Dotowanie działalności pożytku publicznego w zakresie kultury fizycznej w latach 2004–2011	595
1.3.1. Wspieranie aktywności mieszkańców i rozgrywki na poziomie ligowym	595
1.3.2. Promocja samorządu przez klub sportowy	595
1.4. Dotacje na rozwój sportu kwalifikowanego od 1.9.2005 r. do 5.10.2007 r. .	596
1.5. Dwie koncepcje dotacji na rozwój sportu kwalifikowanego w praktyce JST od 5.10.2007 r. do 16.10.2010 r.	597
1.5.1. Zagadnienia ogólne	597
1.5.2. Wejście w życie ustawy o finansach publicznych z 2009 r.	599
1.5.3. Wejście w życie ustawy o sporcie	600
2. Podstawa prawna do udzielania dotacji – według ustawy o sporcie	601
2.1. Definicja sportu	601
2.2. Nowe określenie zadań publicznych samorządów terytorialnych	601
2.3. Dwutorowość dotowania klubów sportowych	602
2.4. Dotacja na zadania celu publicznego inne niż działalność pożytku publicznego	603
2.5. Poglądy RIO oraz sądów administracyjnych	604
3. Beneficjenci dotacji	605
4. Przesłanka braku zysku	607
5. Przeznaczenie dotacji	608
5.1. Przykładowe wydatki, jakimi można rozliczyć dotację	608
5.2. Cel publiczny	608
5.3. Przeznaczenie dotacji według uchwał i umów	609
6. Tryb udzielania dotacji	610
6.1. Tryb przyznawania dotacji według uchwał prawa miejscowego	610
6.2. Regulacja w umowie trybu przekazywania środków z dotacji	611
7. Zasady i tryb rozliczania dotacji	612
8. Kontrola wykorzystania dotacji	614
8.1. Przepisy uchwały i ustalenia umowy	614
8.2. Do kiedy można przeprowadzić kontrolę	614
9. Warunki dopuszczalności udzielania dotacji jako pomocy publicznej dla podmiotu prowadzącego działalność sportową	616
9.1. Pomoc publiczna	616
9.2. Warunki dopuszczalności pomocy publicznej	616
9.3. Program pomocowy	617
10. Podsumowanie	618
11. Przykładowy wzór uchwały	619
Rozdział XI. Dotacje oświatowe dla osób fizycznych i prawnych prowadzących szkoły, przedszkola oraz placówki (Wojciech Lachiewicz, Agnieszka Pawlikowska)	621
1. Źródła prawa dotyczące dotacji oświatowych	621

1.1. Uwagi ogólne	621
1.2. Przepisy Konstytucji RP	623
2. Funkcja państwa w zakresie zapewnienia prawa do nauki	623
3. Beneficjenci dotacji oświatowych	624
4. Zakładanie przez osoby fizyczne i prawne publicznych oraz niepublicznych szkół, przedszkoli i placówek	627
5. Przepisy ustawy o systemie oświaty	628
6. Ogólne przepisy prawa o dotacjach	630
6.1. Tytuły dotacyjne	630
6.2. Normy – definicje	630
6.3. Praktyczne znaczenie definicji z art. 126 FinPubU	630
6.4. Definicja dotacji podmiotowej z art. 131 FinPubU oraz przeznaczenie dotacji podmiotowych	632
7. Sposób obliczania wysokości dotacji oświatowej	633
8. Dotacja obliczana według wagi subwencji oświatowej	634
8.1. Podstawa ustalania wysokości dotacji według wagi subwencji oświatowej .	634
8.2. Wybór odpowiedniej wagi z metryki subwencji	635
8.3. Beneficjenci dotacji liczonej wg kwoty subwencji	636
9. Sposób obliczania dotacji według subwencji oświatowej – zasady i przykłady	637
9.1. Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego	637
9.2. Wyliczenie wysokości subwencji oświatowej	639
9.3. Zasady podziału środków części oświatowej subwencji ogólnej	639
9.4. Weryfikacja dotacji wyliczanych na podstawie metryczki subwencji oświatowej	641
10. Dotacja obliczana według konstrukcji podstawowych kwot dotacji z art. 78b ustawy o systemie oświaty	642
10.1. Sposoby obliczania podstawowej kwoty dotacji	642
10.2. Składowe podstawowej kwoty dotacji – przykłady	643
10.3. Składowe podstawowej kwoty dotacji – wyjaśnienie pojęć	644
10.3.1. Wydatki bieżące	644
10.3.1.1. Dotychczasowe określenie wydatków bieżących	644
10.3.1.2. Wydatki bieżące zaplanowane w budżecie na prowadzenie jednostek oświatowych	646
10.3.2. Powiększanie wydatków bieżących o wydatki bieżące jednostki zapewniającej wspólną obsługę	648
10.3.3. Wydatki bieżące ponoszone z użyciem środków z budżetu UE	649
10.3.4. Statystyczna liczba uczniów	651
10.4. Obliczanie podstawy dotacji, gdy szkoła JST lub przedszkole gminne funkcjonują w zespole	652
10.5. Obliczenie podstawy dotacji w razie nieprowadzenia przez JST przedszkola gminnego lub szkoły takiej jak dotowana	654

10.5.1. Zagadnienia ogólne	654
10.5.2. Sposób ustalania najbliższej gminy lub powiatu od 1.1.2017 r.	654
10.6. Aktualizacja podstawowej kwoty dotacji	657
10.7. Ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej i ich znaczenie	658
11. Wysokość współczynnika procentowego do podstawy dotacji	659
12. Wykorzystanie dotacji przez beneficjenta	660
13. Interpretacja pojęcia działalności bieżącej i wydatków bieżących beneficjenta dotacji podmiotowej	661
14. Podmiot ponoszący wydatki kwalifikowalne do rozliczenia dotacji oświatowej ..	663
15. Wydatki na zadania organu prowadzącego z art. 5 ust. 7 ustawy o systemie oświaty	665
16. Termin na dokonanie wydatku z dotacji rocznej oraz problem rozliczania się z dopłaty do dotacji	666
16.1. Dopłata do dotacji	666
16.2. Wydatek dotyczący roku otrzymania dotacji	667
16.3. Dopuszczalność żądania rozliczenia dotacji rocznej wydatkami z miesiąca (kwartału) jej wypłaty	668
17. Kontrola beneficjentów dotacji ze strony samorządu	668
17.1. Zakres i tryb przeprowadzania kontroli	668
17.2. Podmioty prowadzące kontrolę	671
17.3. Prawo wstępu do danej placówki	672
17.4. Kontrola dokumentacji organizacyjnej i finansowej	672
17.5. Dokumentacja przebiegu nauczania	673
17.6. Uchwała dotacyjna JST	674
17.7. Kontrola prawidłowości pobrania dotacji	675
17.8. Prawidłowość wykorzystania dotacji	676
17.9. Kontrola wydatków dotowanej jednostki na zadania z art. 5 ust. 7 ustawy o systemie oświaty	679
17.10. Kontrola środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	681
18. Uchwała dotycząca dotacji oświatowych – miasto na prawach powiatu	682
Rozdział XII. Dotacje dla samorządowego zakładu budżetowego (Aniela Michalec) ..	691
1. Istota zakładu budżetowego jako beneficjenta dotacji z budżetu JST	691
1.1. Uwagi ogólne	691
1.2. Zakres zadań możliwych do wykonywania przez samorządowy zakład budżetowy	692
1.3. Podstawy zakresu działania samorządowego zakładu budżetowego	693
2. Regulacja ogólna dotycząca dotacji z budżetu JST dla samorządowego zakładu budżetowego	693
3. Dotacja przedmiotowa dla zakładu budżetowego	694
3.1. Pojęcie „dotacje przedmiotowe”	694
3.2. Przeznaczenie i wysokość dotacji przedmiotowej	694

3.3. Ustalenie stawki dotacji przedmiotowej	695
3.4. Stawki jednostkowe według orzecznictwa sądów administracyjnych i Regionalnych Izb Obrachunkowych	697
3.4.1. Najczęściej popełniane błędy	697
3.4.2. Charakter dopłat	697
3.5. Tryb udzielania dotacji przedmiotowej dla zakładu budżetowego	698
3.6. Tryb rozliczania dotacji przedmiotowej	699
4. Dotacja celowa dla zakładu budżetowego	699
4.1. Przeznaczenie i wysokość dotacji celowej	699
4.2. Tryb udzielania dotacji celowej	700
4.3. Rozliczenie dotacji celowej	702
5. Dotacja na pierwsze wyposażenie w środki obrotowe	703
5.1. Uwagi ogólne	703
5.2. Przekazanie dotacji na pierwsze wyposażenie w środki obrotowe	703
5.3. Rozliczenie dotacji na pierwsze wyposażenie w środki obrotowe	703
6. Dotacja podmiotowa	704
7. Dotacje dla samorządowego zakładu budżetowego w klasyfikacji budżetowej ...	704
8. Wzory	705
8.1. Wzór uchwały	705
8.2. Zarządzenie organu wykonawczego JST	706
9. Orzecznictwo	709
9.1. Kalkulacja stawki dotacji przedmiotowej i jej wysokość	709
9.2. Zakres działalności samorządowego zakładu budżetowego	710
9.3. Kompetencje do określenia szczegółowości rozliczenia dotacji przedmiotowej	711
9.4. Zwolnienie samorządowego zakładu budżetowego z obowiązku wpłaty nadwyżki środków obrotowych do budżetu	712
9.5. Pożyczka z budżetu JST	712
Rozdział XIII. Dotacje na ochronę zabytków udzielane z budżetu JST (Monika Dębowska-Sołtyk)	715
1. Zagadnienia wstępne	715
2. Beneficjenci dotacji	716
3. Zakres przedmiotowy dotacji	716
4. Kompetencje i obowiązki organu stanowiącego JST przy udzielaniu dotacji	719
5. Wzory	720
5.1. Wzór uchwały	720
5.2. Znaczenie uchwały	724
5.3. Wzór uchwały w sprawie udzielania dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych	725
6. Obowiązki i kompetencje organów JST w zakresie dotacji udzielanej z budżetu JST na ochronę zabytków	726

7. Wymogi formalne w zakresie wniosków o udzielenie dotacji	727
8. Kompetencje organów poszczególnych szczebli administracji samorządowej w zakresie udzielania dotacji na ochronę zabytków	728
9. Wysokość dotacji	729
10. Umowa dotacji	729
11. Rozliczenie i kontrola dotacji	731
12. Ewidencja księgowa dotacji w JST	733
13. Klasyfikacja budżetowa	734
14. Orzecznictwo	735
14.1. Wskazanie w uchwałach w sprawie określania zasad i trybu przyznawania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy rejestrze wpisanym do rejestru zabytków zakresu przedmiotowego robót koniecznych	735
14.2. Zamknięty katalog prac koniecznych, na jakie może być przyznana dotacja z JST	736
14.3. Brak podstaw prawnych do zawarcia w uchwale sankcji utraty prawa do otrzymywania dotacji przez kolejne 3 lata, w przypadku wykorzystania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem	737
14.4. Rozpatrywanie wniosków o dotację na renowację zabytków w drodze konkursu	738
Rozdział XIV. Dotacje dla GOPR i TOPR (Wojciech Gonet)	741
1. Podstawy prawne działalności GOPR i TOPR	741
2. Podmioty uprawnione do wykonywania ratownictwa górskiego	741
2.1. Uwagi ogólne	741
2.2. Cele GOPR-u i TOPR-u	743
3. Zbieżność zadań realizowanych przez GOPR i TOPR z zadaniami JST	744
4. Podstawy prawne udzielenia dotacji przez JST dla GOPR i TOPR	746
5. Rodzaje zadań finansowanych przez dotacje	746
6. Dotacje udzielane przez JST	747
7. Tryb udzielenia dotacji	749
8. Umowa o udzieleniu dotacji	749
9. Wysokość dotacji udzielonej przez JST	750
10. Zwrot niewykorzystanej dotacji	750
11. Klasyfikacja budżetowa dotacji dla GOPR i TOPR oraz ujęcie księgowe	751
11.1. Dotacje udzielane na podstawie przepisów BezpGórU	751
11.2. Dotacje udzielane na podstawie przepisów PożPubWolontU	751
12. Reprezentacja przy umowie o dotację	752
12.1. Zarząd TOPR	752
12.2. Struktura GOPR	752
12.3. Reprezentacja samorządów	752
13. Darowizna nieruchomości przez samorząd terytorialny na rzecz GOPR i TOPR ..	753
14. Pojęcie celu publicznego	754

15. Umowa darowizny	754
15.1. Uwagi ogólne	754
15.2. Odwołanie darowizny	754
16. Wzory	755
16.1. Wzór uchwały rady gminy	755
16.2. Wzór uchwały rady powiatu	756
16.3. Wzór decyzji	756
Rozdział XV. Dotacje dla WOPR i innych podmiotów uprawnionych do wykonywania ratownictwa wodnego (Janusz Facon)	759
1. Zagadnienia wstępne	759
2. Podstawa prawna udzielenia dotacji	760
2.1. Uwagi ogólne	760
2.2. Zadania gminy	761
3. Beneficjenci dotacji	762
4. Przeznaczenie dotacji	762
5. Tryb udzielania dotacji	763
5.1. Otwarty konkurs ofert	763
5.2. Pominięcie otwartego konkursu ofert	764
6. Wysokość dotacji udzielonej przez JST	765
7. Wzory dokumentów	766
7.1. Zarządzenie w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego w zakresie ratownictwa wodnego	766
7.2. Uchwała rady gminy w sprawie ogłoszenia zasad postępowania w sprawach udzielenia dotacji celowych	771
7.3. Zarządzenie w sprawie ogłoszenia informacji o możliwości uzyskania dotacji na realizację zadania publicznego z zakresu ratownictwa wodnego	773
Część III. Forma wsparcia finansowego, która nie jest traktowana jako dotacja	
Rozdział I. Finansowanie Policji z budżetu JST (Aniela Michalec, Arkadiusz Babczuk) ..	779
1. Podstawa prawna przekazania środków finansowych	779
2. Przeznaczenie środków przekazywanych Policji przez JST	780
2.1. Dofinansowanie wydatków oraz kosztów utrzymania i funkcjonowania Policji	780
2.2. Dofinansowanie za pośrednictwem Funduszu Wsparcia Policji	780
2.3. Dofinansowanie Policji w trybie określonym w art. 13 ust. 4 PolicjaU	782
2.4. Dofinansowanie za pomocą oddzielnych umów	782
3. Finansowanie dodatkowych etatów Policji	783
4. Środki na rekompensaty i nagrody	784
5. Fundusz Wsparcia Policji	785
6. Klasyfikacja	786
7. Rozliczenie	786

8. Podejmowanie uchwał w sprawie wsparcia Policji	786
9. Wzory	787
9.1. Umowa w sprawie przekazania środków finansowych na Fundusz Wsparcia Policji	787
9.2. Uchwała w sprawie wystąpienia z wnioskiem o zwiększenie liczby etatów w Komisariacie Policji	789
9.3. Porozumienie w sprawie pokrywania kosztów utrzymania dodatkowych etatów Policji na terenie miasta	789
9.4. Porozumienie w sprawie przekazania środków finansowych na Wojewódzki Fundusz Wsparcia Policji z przeznaczeniem na rekompensatę pieniężną za czas służby przekraczający normę określoną w art. 33 ust. 2 PolicjaU za pełnienie dodatkowych służb prewencyjnych	792
9.5. Porozumienie w sprawie przekazania środków finansowych na Wojewódzki Fundusz Wsparcia Policji z przeznaczeniem na nagrody pieniężne dla funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji, wyróżniających się wzorową pracą w realizacji zadań prewencyjnych	794
10. Orzecznictwo	796
10.1. Nieważność uchwały w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie pomocy finansowej komendzie wojewódzkiej Policji na dofinansowanie realizacji zadania	796
10.2. Przekazanie środków finansowych na zakup materiałów biurowych dla Komisariatu Policji	798
10.3. Udzielenie pomocy finansowej dla innej JST z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu dla Komendy Powiatowej Policji	799
Rozdział II. Finansowanie Straży Granicznej z budżetu JST (Aniela Michalec)	801
1. Podstawa prawna	801
2. Wsparcie Straży Granicznej z budżetu JST	802
2.1. Uwagi ogólne	802
2.2. Przyznanie środków Straży Granicznej	802
2.3. Przekazanie	803
2.4. Rozliczenie środków	803
3. Planowanie, przenoszenie i sprawozdawczość	803
4. Klasyfikacja wydatków budżetu JST na rzecz Straży Granicznej	804
5. Umowa w sprawie przekazania środków finansowych na Fundusz Wsparcia Straży Granicznej	804
Rozdział III. Finansowanie Państwowej Straży Pożarnej z budżetu JST (Aniela Michalec, Dariusz P. Kała)	807
1. Zagadnienia ogólne	807
1.1. Podstawowe zadania Państwowej Straży Pożarnej	807
1.2. Jednostki organizacyjne PSP	808
2. Państwowa Straż Pożarna w strukturze administracji państwowej	808
3. Podstawy prawne finansowania Państwowej Straży Pożarnej	808

4. Źródła finansowania Państwowej Straży Pożarnej	809
5. Zasady finansowania Państwowej Straży Pożarnej	809
6. Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej	810
6.1. Fundusz wsparcia Państwowej Straży Pożarnej jako fundusz celowy	810
6.2. Podział przychodów Funduszu	810
6.3. Dysponenci środków Funduszu	811
6.4. Przeznaczenie środków Funduszu	811
7. Przekazywanie środków JST na Fundusz	811
8. Finansowanie PSP przez powiat	812
9. Klasyfikacja	815
10. Rozliczenie	815
11. Wzór porozumienia	816
12. Orzecznictwo	818
12.1. Forma dofinansowania Państwowej Straży Pożarnej przez powiat	818
12.2. Podstawa przekazania środków na Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej	821
12.3. Pomoc finansowa dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej na zakup samochodu oraz sprzętu pożarniczego	823
12.4. Dotacja celowa na Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej	823
12.5. Dotacja celowa jako pomoc finansowa dla innej JST – jako dofinansowanie do zakupu samochodu dla Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej	824
12.6. Ustalenie przez radę gminy treści porozumienia	825
12.7. Zwolnienie od podatku od środków transportowych pojazdów Państwowej Straży Pożarnej	826